

Дневникът на Джонатан Харкър

3 май, Бистрица. Тръгнахме от Мюнхен на 1 май през нощта и пристигнахме във Виена на следващата сутрин. Будапеща ми се стори прекрасно място, ако съдя по това, което видях от влака и при беглите ми разходки по улиците ѝ, тъй като се страхувах да се отдалеча от гарата.

След падането на нощта бяхме вече в Клаузенбург и там пренощувах в хотел „Роял“. В Лондон преди заминаването си посетих Британския музей и потърсих в библиотеката му книги за Трансилвания и географски карти на тамошните места, защото смятах, че предварителното опознаване на страната ще ми бъде от полза в общуването с местния велможа, при когото трябваше да отида. Открих, че областта, за която той споменаваше, се намира доста на изток и граничи с три държави – Трансилвания, Молдова и Буковина – в сърцето на Карпатите, едно от най-дивите и слабо познати места в Европа. Но в никоя карта или книга не успях да открия точното местоположение на графство Дракула! В замяна на това разбрах, че Бистрица, най-близкият град с пощенска служба, упоменат от графа, е доста известна. Реших да водя записки за впечатленията си, за да подпомагам паметта си, когато разказвам на Мина за пътуването.

От това, което успях да разбера, населението на Трансилвания се състои от четири различни националности и се твърди, че тук като в някакъв въображаем въртоп са се съсредоточили всички суеверия на света. Ако е така, пребиваването ми може да бъде твърде

интересно. (Ще трябва да разпитам графа за всичко това!)

Въпреки че леглото беше наистина удобно, не можах да спя добре, тъй като ме сподобиха всякакви странни сънища. Може би вината бе в онова куче, което цяла нощ не спря да вие под прозореца ми, или пък в обилната и твърде пикантна вечеря, която ми поднесоха в хотела. На сутринта трябваше да бързам, за да хвана влака, но после се наложи да чакам повече от час в купето си, докато тръгнем. Колкото повече напредваме на изток, толкова по-неточни стават влаковете. Какви ли са в Китай?

Пътуването беше изключително живописно – минахме през изгълнени с всякакви красоти пейзажи и на всички гари виждах хора, облечени във все по-разнообразни носии. Измежду тях най-чудати бяха словациите, които като че бяха и най-диви. Носеха големи широкополи шапки, торбести и не особено чисти бели панталони, ленени ризи и възшироки кожени колани с медни катарамии. Панталоните им потъваха във високи ботуши, а косите и мустациите им бяха еднакво черни и дълги. Но се убедих, че са безобидни и дори нерядко природно плахи.

Смрачаваше се, когато пристигнах в Бистрица – стар, красив и прелюбопитен град. Граф Дракула ми бе дал указания да се настаня в странноприемница „Златната корона“, която за мое най-голямо удоволствие се оказва много старинна сграда. Очевидно ме очакваха, защото едва бях доближил вратата, когато една възрастна жена с ведро лице и спретната селска носия излезе да ме посрещне. Тя кимна и ме попита:

– Хер англичанинът?

– Да – отвърнах, – аз съм Джонатан Харкър.

Тя също се усмихна и каза нещо на изникналото иззад нея старче, което влезе вътре и тутакси се върна с писмо в ръка. Тикна го в ръцете ми и ето какво прочетох:

Приятелю, добре дошъл в Карпатите. Очаквам ви

с нетърпение. Наспете се хубаво тази нощ. В три часа сутринта тръгва пътната кола за Буковина. В нея има запазено място за вас. Щом пристигнете при прохода Борго, се прехвърлете на моя екипаж, който ще ви чака, за да ви докара в замъка ми. Надявам се, че пътуването ви от Лондон насам е било приятно и че ще прекарате добре в нашите красиви земи.

Искрено ваи

Влад Дракула“

4 май. Оказа се, че съдържателят бе получил и друго писмо от графа, в което му бил наредил да ми запази най-хубавото място в пътната кола. Поисках да науча повече подробности, но гостилничарят прояви сдържаност и се престори, че не разбира немски. Учудих се, тъй като до този момент ме бе разбирал превъзходно или поне бе отговарял на въпросите ми съвсем смислено и логично. Той и съпругата му – възрастната жена, която ме бе посрещнала, размениха погледи, изпълнени със страх. Старецът промърмори, че бил получил парите по пощата и че това било всичко, което знаел. Когато заразпитвах дали познават граф Дракула и дали биха могли да ми кажат нещо за замъка, двамата се прекръстиха и категорично отказаха да говорят. Тъй като не ми оставаше много време до заминаването, не можах да разпитам другите хора в странноприемницата, при все че цялата тази мистерия започваше да ме безпокои.

Вече се готвех да поема към пътната кола, когато старицата нахълта в стаята ми и по твърде истеричен начин попита:

– Наистина ли се налага да тръгнете, млади господине? – беше толкова възбудена, че смесваше и без това оскъдния си немски с някакви други езици. Обясних, че непременно трябва да замина, защото ме чака важна делова работа за уреждане. Тогава тя ми зададе друг въпрос: – Знаете ли какъв ден е днес?

– Разбира се. 4 май.

– Да – поклати глава тя, – но знаете ли какъв ден е 4 май? – казах ѝ, че не я разбирам, и тя продължи: – Днес е навечерието на Гергьовден. В полунощ срещу празника на свети Георги излизат всички зли сили. Знаете ли къде и към какво отивате?

Беше толкова угнетена, че се опитах да я ободря, но безуспешно. Накрая падна на колене и ме замоли да не тръгвам или поне да отложа пътуването си с ден-два. Въпреки че всичко това беше смехотворно, незнайно защо усетих безпокойство. Но работата не търпеше отлагане и не можех да си позволя никакво забавяне. Опитах се да вдигна жената от пода и ѝ заговорих с най-убедителния си тон, че ѝ благодаря за загрижеността, но че трябва да изпълня задълженията си, без да си позволявам каквито и да било отклонения. Тогавя тя стана, избърса си очите, свали разпятието, което висеше на врата ѝ, и ми го подаде. Тъй като се поколебах дали да го взема, тя ми го окачи на врата и излезе от стаята. Пиша тази част от дневника си, докато чакам пътната кола, която, разбира се, закъснява, а разпятието е на гърдите ми. Не зная дали е от опасенията на тази добра жена или от злокобните поверия из тези места, но не се радвам на обичайното си душевно спокойствие. Ако тази тетрадка стигне до ръцете на Мина преди мен, то нека ѝ предаде моето последно сбогом. Пътната кола пристигна!

5 май. Замъкът. Когато се качих на колата, коларят все още не бе заел мястото си, а продължаваше да разговаря със съдържателката. Беше очевидно, че обсъждат мен, защото от време на време ме поглеждаха, а няколкото души, седнали на пейката до вратата на странноприемницата, се приближиха да слушат. После всички закимаха и ме заоглеждаха със съжаление. Успях да различа само някои от думите – онези, които се повтаряха най-често. Пък и в групата имаше хора от

най-различни националности. Извадих полиглотския си речник от куфара и ги потърсих. За мое „утешение“ те се оказаха твърде смущаващи – „ордог“, „сатана“, „покол“, „ад“, „стрегойка“ (което значи вещица), „волк“ и „врколак“, „вамфир“. Трябва да разпитам графа за тези суеверия!

Когато потеглихме, насъбралото се множество започна да прави кръстни знаци, като в същото време някои насочваха рога с показалец и малък пръст към мен. След известни затруднения успях да накарам един от спътниците си да ми обясни какво означава този жест. Отначало той се опъваше, но сетне ми каза, че е нещо като заклинание срещу „лоши очи“. Това никак не ми хареса – все пак предстоеше ми пътуване на непознато място и при непознат човек. Всички изглеждаха едновременно така любезни, нажалени и мили, че се трогнах.

Бързо забравих страховете си пред красотите на пейзажа. Може би ако разбирах езика (или по-скоро езиците) на моите спътници, нямаше така лесно да загърбя опасенията и безпокойството си.

Пътувахме през целия ден и много скоро ни заобгърщаха първите сенки на нощта. Разминавахме се с чехи и словаци в живописни одежди и отбелязах, че повечето от тях страдат от базедова болест. По пътя стърчаха множество кръстове и спътниците ми се кръстеха, като минавахме край тях. Коларят непрестанно пришпорваше конете, въпреки че пътят бе в плачевно състояние. Настъпването на пролетта по тези места явно не бе усетено и северните части на гористите склонове все още бяха покрити с дълбоки снегове. Понякога хълмовете бяха толкова стръмни, че животните теглеха бавно и мъчително, колкото и да ги налагаха. Изразих желание да сляза и да походя малко пеша, та да ги пооблекча (както правим в такива случаи в Англия), но коларят не ми позволи.

– Не, не! – запротестира той. – Не бива да ходите пеша; вълците са твърде свирепи – и сетне уж шегови-

то добави: – Не че иначе не може да си имате проблеми с тях, но поне гледайте да ги поотложите...

Единственото спиране, което си позволи, бе, за да запали фенерите. Когато се стъмни, като че ли някаква странна възбуда обхвана пътниците – всички започнаха да говорят един през друг, час по час молеха коларя да увеличи скоростта. Той безмилостно зашиба конете, подканвайки ги същевременно със силни викове. По едно време сред тъмата пред нас съзрях сивкав проблясък, като да имаше процеп сред хълмовете. Възбудата на пътниците нарасна, дилижансът продължаваше бесния си устрем, поклащайки се като лодка сред бурно море. Наложих се да се хвана здраво, за да не загубя опора, и имах чувството, че летим (пътят сега бе станал равен). Планините сякаш се сближиха и аха, да ни притиснат от двете страни, толкова се бяха наклонили над нас. Явно навлизахме в прохода Борго. Един след друг спътниците ми започнаха да ми поднасят най-различни подаръци, като придружаваха това ту с любезна дума, ту с благословия, а също и с онези „предпазни“ движения, които бях видял пред странноприемницата в Бистрица: кръстния знак и предварването от „лошо око“. Докато напредвахме със същата скорост, коларят се наклони напред, а пътниците са надвесиха през прозорците от двете страни, тревожно взирайки се в тъмнината. Беше очевидно, че очакват да се случи нещо, но въпреки моите настоятелни молби да ми обяснят никой не пожела да ме осветли какво има. Това състояние на тревожна напрегнатост продължи още известно време и накрая видяхме пред нас проходът да се разкрива откъм източната му страна. Сега вече и аз се бях надвесил навън, търсейки с поглед каретата, която според уговорката трябваше да ме откара при графа. Всеки миг очаквах да видя светлините на фенерите ѝ, ала мракът оставаше все така непрогледен. Пътниците се изтегнаха отново на местата си с въздишки на облекчение, които прозвучаха като подигравка спрямо

собственото ми разочарование. Бях се замислил вече какво да предприема, когато коларят погледна часовника си и каза на другите нещо, но толкова тихо, че едва успях да го чуя. Стори ми се, че разбрах нещо от рода на „Пристигнахме един час по-рано“. След това се обърна към мен и рече на ужасен немски:

– Явно никой не ви чака... Няма карета, никой. Значи трябва да продължите до Буковина. Можете да се върнете утре или вдругиден? Май е по-добре вдругиден.

Още неизрекъл това, и конете започнаха да цвилят и да се дърпат така, че той едвам успя да ги обуздае. Сред хор от възклицания и прекръствания от страна на спътниците ми до нас внезапно спря карета, теглена от четири великолепни черни коня. Караше я висок човек с тъмна брада, но лицето му оставаше скрито от голяма черна шапка. Успях само да видя блестящите му очи, които ми се сториха червеникави, когато се обърна, за да говори с нашия колар.

– Тази нощ пристигаш твърде рано, приятелю.

Заеквайки, коларят отвърна:

– Ми... такова... англичанинът бързаше.

– Затова ли го караше да продължи за Буковина? Не бива да ме лъжеш, друже, зная много, а и конете ми са бързи... – мъжът се усмихна и светлината на фенера падна върху сурово очертаните му възчервени устни, иззад които проблясваха остри зъби с белотата на слонина кост.

Един от спътниците ми прощушна на друг следния стих от Бюргеровата „Ленора“: *Denn die Toten reiten schnell* (Защото бързо пътуват мъртвите). Странният кочияш очевидно го чу, тъй като вдигна поглед и усмивката му стана по-широка. Тогава пътникът извърна лице настрани, едновременно насочвайки напред показалец и малък пръст и се прекръсти.

– Подай багажа на господина! – нареди водачът на каретата.

Куфарите ми с изключителна бързина бяха натови-